

БЕКІТЕМІН

Басшысы

Ақмола облысы

Аршалы ауданының

Ақбұлақ ауылдық округі әкімінің

«Аппараты» ММ

В.В. Алексеева

«   » қыркүйек 2026 жыл

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ СТАНДАРТ

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт (бұдан әрі – Стандарт) Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңына, Үлгілік сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартқа сәйкес әзірленді.

1.2. Стандарттың мақсаты:

сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу, «Ақмола облысы Аршалы ауданы Ақбұлақ ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ қызметіндегі ашықтық пен есептілікті қамтамасыз ету.

1.3. Стандарттың қолданысы «Ақмола облысы Аршалы ауданы Ақбұлақ ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ барлық мемлекеттік қызметшілері мен жұмыскерлеріне, ұйым басшыларына, сондай-ақ өз құзыреті шегінде ұйыммен еңбек немесе шарттық қатынастарда болатын өзге де тұлғаларға қолданылады.

2. Қызметтің негізгі қағидаттары

2.1. Зандылық – Қазақстан Республикасы Конституциясы мен заңдарының талаптарын қатаң сақтау.

2.2. Ашықтық – халық үшін қабылданатын шешімдердің ашық болуы.

2.3. Есептілік – ақпаратты интернет-ресурста және ақпараттық стендтерде уақтылы орналастыру.

2.4. Сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік – сыбайлас жемқорлық тәуекелінің әрбір фактісіне міндетті түрде ден қою.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы негізгі қағидаттар

Ұйым қызметкерлері:

3.1. Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтауға;

3.2. адал және әділ әрекет етуге;

3.3. қызметтік өкілеттіктерін жеке пайда алу мақсатында пайдаланбауға;

3.4. жеке және қызметтік мүдделерді ажыратуға;

3.5. сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысанына төзбеушілік танытуға;

3.6. өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық фактілері мен сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туралы белгіленген тәртіппен хабарлауға міндетті.

4. Сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу жөніндегі талаптар

4.1. Қызметкерлерге өздері немесе үшінші тұлғалар үшін заңсыз материалдық немесе материалдық емес пайда алу мақсатында қызметтік өкілеттіктерін пайдалануға тыйым салынады.

4.2. Қызметтік шешімдер қабылдауға ықпал ету мақсатында ақшалай қаражатты, сыйлықтарды, қызметтерді, жеңілдіктерді немесе өзге де артықшылықтарды талап етуге, алуға немесе ұсынуға жол берілмейді.

4.3. Қызметкерлер ұйымның мүлкін, ақшалай қаражатын, ақпараттық ресурстарын және өзге де ресурстарын тек қызметтік мақсаттарда және белгіленген тәртіппен пайдалануға міндетті.

4.4. Қызметтік ақпаратты жеке мүддесі үшін немесе үшінші тұлғалардың мүддесі үшін пайдалануға жол берілмейді.

5. Мүдделер қақтығысының алдын алу және оны реттеу

5.1. Мүдделер қақтығысы – қызметкердің жеке мүдделілігі оның қызметтік міндеттерін объективті және адал орындауына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай.

5.2. Қызметкер мүдделер қақтығысы туындаған немесе оның туындау мүмкіндігі болған жағдайда бұл туралы өзінің тікелей басшысына немесе ұйымның жауапты тұлғасына дереу хабарлауға міндетті.

5.3. Қызметкер өзіне, жақын туыстарына немесе өзіне жеке мүдделілігі бар тұлғаларға қатысты шешімдер қабылдауға қатыспауы тиіс.

5.4. Мүдделер қақтығысын реттеу Қазақстан Республикасының заңнамасына және ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

6. Сыйлықтар және іскерлік қонақжайлылық

6.1. Қызметкердің қызметтік міндеттерін орындауына немесе шешім қабылдауына ықпал ету мақсатында ақшалай қаражатты, сыйлықтарды, қызметтерді немесе өзге де материалдық құндылықтарды алуға немесе беруге жол берілмейді.

6.2. Егер қызметкер сыйлықтың немесе өзге де ұсыныстың оның қызметтік шешіміне ықпал ету мақсатында беріліп отырғанын пайымдаса, ол оны қабылдаудан бас тартуға міндетті.

6.3. Заңсыз сыйақы, сыйлық немесе өзге де пайда ұсынылған жағдайда қызметкер бұл туралы ұйым басшысына немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі жауапты тұлғаға хабарлауға міндетті.

7. Сатып алулар және шарттық қатынастар

7.1. Сатып алулар және шарттар жасасу заңдылық, ашықтық, адал бәсекелестік және объективтілік қағидаттары негізінде жүзеге асырылады.

7.2. Қызметкерлерге жекелеген өнім берушілерге, мердігерлерге немесе өзге де контрагенттерге негізсіз артықшылықтар жасауға тыйым салынады.

7.3. Контрагенттерді таңдау кезінде заңсыз артықшылықтар алу үшін туыстық, жеке немесе өзге де байланыстарды пайдалануға жол берілмейді.

7.4. Сатып алу рәсімдеріне қатысатын қызметкер мүдделер қақтығысының бар екендігі туралы хабарлауға және осы қақтығыс реттелгенге дейін тиісті шешім қабылдауға қатыспауға міндетті.

8. Қайырымдылық және демеушілік қызмет

8.1. Ұйым атынан қайырымдылық немесе демеушілік көмек көрсету туралы шешімдер ашық түрде және белгіленген тәртіппен қабылданады.

қабылдауға ықпал ету тәсілі ретінде пайдалануға жол берілмейді.

9. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы хабарлау

9.1. Қызметкерлер өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары, сыбайлас жемқорлық белгілері немесе заңсыз сыйақы ұсыныстары туралы ұйым басшылығына немесе жауапты тұлғаға хабарлауға міндетті.

9.2. Хабарламаларды жіберу үшін:

әкімдік телефоны: 8 (716-44)-24-3-34;

электрондық пошта: akbulak.akm2025@mail.ru;

жауапты тұлға: Алексеева Валентина Валерьевна;

жазбаша өтініштерге арналған мекенжай: Ақмола облысы, Аршалы ауданы, Ақбұлақ ауылы, Достық көшесі, 54-үй.

9.3. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы туралы адал ниетпен хабарлаған қызметкерді қудалауға, кемсітуге немесе оған қысым көрсетуге жол берілмейді.

9.4. Келіп түскен хабарламалар Қазақстан Республикасының заңнамасына және ұйымның ішкі құжаттарына сәйкес қаралады.

10. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару

10.1. Ұйым сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтауды, бағалауды және төмендетуді жүзеге асырады.

10.2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері жоғары болуы мүмкін қызмет бағыттарына мыналар жатады:

мемлекеттік және корпоративтік сатып алулар;

қаржылық қаражаттарды басқару;

кадрлық шешімдер;

лицензиялау және рұқсат беру рәсімдері;

контрагенттермен өзара іс-қимыл;

мүлікті басқару;

бақылау және тексеру іс-шаралары.

10.3. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендету мақсатында ұйым ішкі бақылауды жүзеге асырады, жұмыс рәсімдерін жетілдіреді, қызметкерлерді оқытуды жүргізеді және сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптардың сақталуына мониторинг жүргізеді.

11. Қызметкерлердің құқықтары мен міндеттері

11.1. Қызметкердің құқығы бар:

сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды сақтау мәселелері бойынша түсіндірмелер алуға;

заңсыз тапсырмаларды орындаудан бас тартуға;

сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы хабарлауға;

сыбайлас жемқорлық фактісі туралы адал ниетпен хабарлауына байланысты қудалаудан қорғалуға.

11.2. Қызметкер міндетті:

осы Стандарттың талаптарын сақтауға;
сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туындататын әрекеттерге жол бермеуге;
мүдделер қақтығысы туралы хабарлауға;
ұйымның ішкі нормативтік құжаттарын сақтауға;
белгіленген тәртіппен сыбайлас жемқорлыққа қарсы оқудан өтуге.

12. Жауапкершілік

12.1. Осы Стандарттың талаптарын бұзған тұлғалар Қазақстан Республикасының заңнамасына және ұйымның ішкі актілеріне сәйкес жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

12.2. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығын жасағаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік туындауы мүмкін.

13. Стандартты іске асыру және бақылау

13.1. Осы Стандарттың сақталуын бақылауды «Ақмола облысы Аршалы ауданы Ақбұлақ ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ басшысы Алексеева Валентина Валерьевна жүзеге асырады.

13.2. Ұйым қызметкерлері осы Стандартпен қол қою арқылы таныстырылады және оның талаптарын сақтауға міндеттенеді.

13.3. Стандарт ұйым қызметіндегі өзгерістерді, анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін және Қазақстан Республикасының заңнамасындағы өзгерістерді ескере отырып қайта қаралуы мүмкін.

13.4. Осы Стандарт ұйым басшысының тиісті актісі бекітілген күннен бастап қолданысқа енгізіледі.